

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گنج دانش

دانشنامه مدرسه - دور دنیا

دکتر بابک اعتمادی

Treasury of Knowledge

School Encyclopedia - Around the World

Bobak Etemadi

1582852

Treasury of Knowledge

www.pakhshepayam.ir

فصل دانش

School Encyclopedia – Around the World

دانشنامه مدرسه – دور دنیا

Author : Bobak Etemadi

نویسنده : بابک اعتمادی

Editor | Mahsa Etemadi

This work is first published in Tehran, Iran in 2016 by Payam E Ketab Publication
No.4, Apt# 5, Mehdi Zadeh Alley, South Kargar St., Enghelab Sq.
Tel: +98(0)2166568060, +98(0)2166568050 Postal Code: 1313954587

Bobak Etemadi asserts his moral right to be identified as the author of this work.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the author. Printed and bound in Tehran, Iran

- We welcome your comments and suggestions about this work. Please write to us at: info@pakhshepayam.ir
- See other works of this author at the back of the book
- If you would like to order any of our hardcover Collector's Edition books, you may order online at: www.pakhshepayam.ir

• ISBN: 978-600-7650-27-1

• Price: 370000 IRR

ویراستار
طراحان گرافیک
مرحله بندی
اصلاح تصاویر
حروف چین
طراح جلد
ناظر چاپ
مشاور
دیگر همکاران
چاپ اول
شمارگان
چاپ
لیتوگرافی
صحافی
قیمت
ناشر
دفتر نشر
شابک

مهسا اعتمادی
مهدی فیروزخانی، راضیه تاجی زادگان، یاشار لطیف پور،
مرضیه تاجی زادگان، سید مهدی نوابی قوام آبادی
خداداد رضوانی، جاوید محسن زاده، احمد رضا بهمنی
هرمز کاکازاده، منوچهر امینی، زهرا هوشیار، احسان ابگینه
امید محمد زاده، اشکار جیدر نیا، علیرضا بهمنی اصل
یوسف بابایی درویش
مهدی فیروزخانی
علی غفاری، راضیه تاجی زادگان
عشرت گل بازی، کلاوس مونه
بهار ۱۳۹۵
۲۵۰۰ جلد
چهار گل
طرح نفیس
راد
۳۷۰۰۰ تومان
انتشارات پیام کتاب
میدان انقلاب، خ کارگر جنوبی، کوچه مهدی زاده، پلاک ۴ واحد ۱
کدپستی: ۱۳۱۳۹۵۴۵۸۷ تلفن: ۶۶۵۶۸۰۶۰ - ۶۶۵۶۸۰۵۰
۹۷۸-۶۰۰-۷۶۵۰-۲۷-۱

این اثر، مشمول قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است.
تکثیر تمام و یا قسمتی از این اثر به هر شکل ممنوع می باشد و پیگرد قانونی دارد.

CIP (Cataloging in Publication)

National Library and Archives of I.R Iran

www.nla.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

فیا (فهرست نویسی پیش از انتشار)

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

Main Entry	: Etemadi, Bobak, 1982-
Title Proper and Creator	: School Encyclopedia – Around the World/ Writer: Bobak Etemadi, Editor: Mahsa Etemadi.
Published	: Tehran: Payam E Ketab Pub, 2016.
Physical Description	: 224 P.: illustrated (in color); 22x29 cm.
Monographic Series	: Treasury of Knowledge
ISBN	: 978-600-7650-27-1
Cataloging Source	: FIPA (:National Library of Iran's CIP)
Subject	: Countries of the World -- Encyclopedias for children and young adults
Subject	: Encyclopedias and dictionaries for children and young adults
Added Entry	: Etemadi, Mahsa, 1978- --Editor
Library of Congress Classification (LCC)	: AG36/الف6-23 1395
Dewey Decimal Classification (DDC)	: [ج]039
National Bibliographic Agency Control Number	: 4100497

سرشناسه	: اعتمادی، بابک، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: دانشنامه مدرسه - دور دنیا/ نویسنده بابک اعتمادی؛ ویراستار مهسا اعتمادی.
مشخصات نشر	: تهران: پیام کتاب، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۲۲۴ص: مصور: ۲۲ × ۲۹ س.م.
فروست	: گنج دانش
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۵۰-۲۷-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: کشورهای جهان -- دایره المعارف های کودکان و نوجوانان
موضوع	: دایره المعارف و واژه نامه های کودکان و نوجوانان
شناسه افزوده	: اعتمادی، مهسا، ۱۳۵۷ - ویراستار
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ۲۳۶/الف AG
رده بندی دیویی	: [ج]۰۳۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۱۰۰۴۹۷

دبایچه نویسنده |

▲ دانشنامه و پیشینه آن

دانشنامه یا دائرةالمعارف یک کتاب مرجع است که دانستنی‌ها و مفاهیم یک یا چند رشته از دانش‌های بشری را در خود دارد و به عبارتی مجموعه‌ای از دانش‌هاست و تنظیم آن معمولا الفبایی و یا موضوعی-الفبایی است. هدف دائرةالمعارف‌های عمومی، همه‌فهم کردن دانش در مقوله‌های مختلف است.

تفاوت دانشنامه با لغت‌نامه یا یکشنری در این است که مداخل لغت‌نامه تنها از لحاظ زبانی مورد بررسی قرار می‌گیرند و از لحاظ مفهوم، تلفظ، کاربرد، ریشه و غیره معرفی می‌شوند؛ درحالی‌که در یک دانشنامه توضیحات چندپاراگرافی و یا حتی چندصفحه‌ای در مورد یک موضوع داده می‌شود.

دائرةالمعارف نویسی پیشینه‌ای بسیار طولانی دارد. بسیاری نقش مشرق زمین را در این زمینه طولانی‌تر از غرب می‌دانند و بسیاری نیز ارسطو را نخستین کسی دانستند که اقدام به گردآوری مجموعه اطلاعات دانش بشری کرده است.

از گردایه‌های نوشتاری معروف جهان می‌توان دانشنامه چینی دریای ژاد، دانشنامه بزرگ شوروی، دائرةالمعارف عربی عیون الاخبار، دانشنامه دینکرت به زبان پهلوی، دائرةالمعارف فارسی جامع‌العلوم، دانشنامه‌های بریتانیکا به زبان انگلیسی و لاروس (فرهنگنامه بزرگ فرانسه) را نام برد.

پس از انقلاب اسلامی با توجه به پیشینه درخشان فرهنگ و تمدن ایران و اسلام و با توجه به ناکافی بودن دائرةالمعارف‌های موجود و ضرورت زمانی و همچنین نیاز به تلاش برای شناساندن این فرهنگ عظیم به پویندگان علم و معرفت، به‌ویژه جوانان، ضرورت تدوین و تألیف فرهنگنامه‌هایی با اصول و ضوابط دقیق علمی بیش از پیش احساس می‌شود.

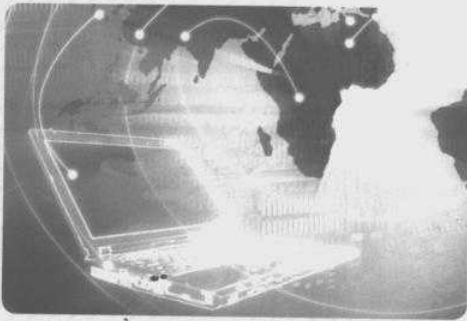
■ معرفی مجموعه

مجموعه گنج دانش حاصل سال‌ها تلاش و تحقیق شبانه‌روزی در رشته‌های مختلف علوم است و دانشنامه‌ای ۴۰ جلدی مختص کودکان و نوجوانان حاصل کار است. شاید بتوان بدون اغراق گفت که تولید این سری از فرهنگنامه‌ها برای اولین بار به این وسعت و در این حیطه موضوعی وسیع در ایران اتفاق افتاده است. استقبال و اعتماد دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان از مجلدات اولیه گنج دانش، ما را بر آن داشت تا با تجربه‌ای که اکنون همراه تلاش و پشتکار ما شده است سلسله دانشنامه‌هایی را تحت همان عنوان منتشر کنیم.

هرچند تعداد زیادی کتاب با هدف تهیه متون آموزشی برای نوجوانان در گذشته هم به بازار رسیده است؛ تفاوت این سری از کتب با دیگر مجموعه‌ها در این است که مطالب علمی این مجموعه متناسب با نیازهای دانش‌آموزان ایرانی تدوین شده است و با تلاش وافر به صورت کاملاً بومی تبدیل شده است.

تنها با ورق زدن چند صفحه اول از هر مجلد خواهید دانست که با مجموعه‌ای بسیار متفاوت با آنچه تا به امروز به‌عنوان دانشنامه دیده‌اید روبرو هستید. برنامه‌ریزی صحیح مراحل پژوهشگری و مقاله‌نویسی در ابعاد محتوایی، ساختاری و نگارشی، برنامه‌ریزی همه‌جانبه در خصوص اصلاح زیرساخت‌های آموزشی، این اثر را از آثار مشابه خود متمایز می‌سازد. ارائه مطالب به‌صورت کوتاه و خواندنی و توضیح آن در حد ضرورت است و از حاشیه‌روی پرهیز شده است و این مهم به‌گونه‌ای است که تبیین مطالب به حدی باشد که مقصود برای خواننده روشن شده و درعین حال این خلاصه‌گویی منجر به ابهام و ابهام نشود.

هدف اصلی مجموعه کتاب‌های «گنج دانش» در این بوده که مرجعی موثق و در برگیرنده عناوین پایه باشد. فصل‌ها و مداخلی گوناگون همچون علم و تکنولوژی، زندگی ماقبل تاریخ، عناصر تشکیل دهنده جهان، گرما، بازیافت، رادیواکتیویته، زندگی‌نامه شخصیت‌های مشهور، موجودات زنده تک‌سلولی، صدا، واقعه ۱۱ سپتامبر، هنر، تجارت، جغرافیا، تاریخ، ادبیات، فلسفه، مذهب، سیاست، فرهنگ، علوم، ورزش و ابزارآلات موسیقی و غیره به همراه مجموعه‌ها، فهرست‌ها، نمودارها، نقشه‌ها، پرچم‌ها، توالی حقایق و ترتیب رخداد زمانی در کنار تصاویری با گرافیک ابداعی به خواننده هدیه می‌شود.

حتی در عصر اینترنت یک مجموعه دایره‌المعارف کاغذی، شأن و عمق بیشتری به کتابخانه شما می‌دهد، در نتیجه حس اکتان بیشتری در کار با کتب غیر دیجیتال به دست می‌آورید. ورق زدن کتاب، جذابیت منحصر به فردی دارد و شما کتاب را به تمامیت آن حس می‌کنید. جستجو در آن، چشم را همانند جستجو در صفحه مانیتور خسته نمی‌کند. همچنین شما در هنگام جستجوی کلمات در یک کتاب کاغذی، اطلاعات دیگری نیز به چشم‌تان می‌آید که باعث یادگیری مضاعف‌تان خواهد شد و روزه‌های جدیدی را برایتان باز می‌کند.

هنروری چاپ نفیس این کتاب‌ها بر روی صفحات گلاس و جلد سخت، این مجموعه را به صورت یک شیء بالارزش جهت هدیه، نگهداری و یا افزودن به گنجینه کتابخانه منزل مناسب کرده و اعتبار غیرقابل تردیدی به آن می‌دهد و در حقیقت یک سرمایه‌گذاری است که نسل‌ها ادامه پیدا خواهد کرد.

روش کار

روش تهیه این مجموعه بدین گونه بوده است که در ابتدا گروه‌های مشخصی از مطالب در زمینه‌های گوناگون علاوه بر اینترنت با استفاده از کتاب‌های مرجع و نشریات معتبری که در کتابخانه‌ها نگهداری می‌شوند، انتخاب و طبقه‌بندی شدند. این داده‌ها با مراجعه به هزاران منبع مرجع جمع‌آوری و سپس صحت نقل مطالب و برداشت از مآخذ و ارجاعات دقیقاً بررسی شده است. در همین راستا، بهره‌گیری از انواع روش‌های تأییدی به منظور تکمیل اطلاعات غیر موجود یا متناقض از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد.

سپس صورت‌نامه عناوین روز مرتبط با آن‌ها، به حالت بیکاری انتخاب گردید و پاراگراف‌های کوتاهی در مورد هر موضوع از منابع گوناگون تحقیق، گردآوری و ترجمه شد؛ بدین گونه که در ابتدا تعریفی از موضوع به صورت مختصر ارائه می‌دهند سپس کاربرد و بسط آن موضوع با اتکا به کار دانشمندان ایرانی و گاه اروپایی با موضوعات دیگر ذکر شده است.

دشواری گردآوری مطالب تنها در دقت نظر لازم برای تدوین آن‌ها خلاصه نمی‌شد، بلکه نیاز بود تا حد امکان اطلاعات گردآوری‌شده جذاب، کوتاه و خواندنی باشند و تلاش این‌جانب بر آن بوده است که اطلاعات ارائه‌شده درباره ایران در تمامی زمینه‌ها بکر و تازه باشند.

فکر تألیف دایره‌المعارف برای خوانندگان کودک، نوجوان و جوان فکر تازه‌ای نیست. چنین کتاب‌هایی در جهان پیشینه‌ای طولانی دارند؛ اما این کار در ایران سابقه چندانی ندارد و در برخی دانشنامه‌های قدیمی تهیه‌شده در کشور برای سنین پایین هیچ‌یک از اصول و معیارهای دایره‌المعارف‌نویسی، به‌ویژه معیارهای خاص دایره‌المعارف کودکان، رعایت نشده است. این رویداد، نیاز به نگارش کتابی را می‌رساند که به مسائل این سنین حساس پاسخ دهد؛ بنابراین مجموعه گنج دانش ختمشی ویژه‌ای دارد و اهداف خود را در این زمینه پی می‌گیرد.

هرچند در گذشته فرهنگنامه‌ها به نحوی تدوین می‌شدند که نوجوانان قادر به استفاده از آن‌ها نبودند اما امروزه فرهنگنامه‌های مربوط به نوجوانان بخش بزرگی از بازار کتاب را به خود اختصاص داده است. یکی از علل استقبال از چاپ این کتب جای خالی چنین کتاب‌هایی در بازار کتاب ایران است. این فرهنگنامه‌ها در صورتی که به‌درستی تدوین شده باشند قادر به راهنمایی کودک در یافتن راه صحیح به‌سوی آینده او هستند.

هر کودک نیازمند کتابی پاسخگو به علائق خود و همچنین سؤالاتی که ذهنش را مشغول کرده است، می‌باشد. سؤالاتی همانند این که چطور چیزهای ساخته‌شده، گیاهان چگونه رشد می‌کنند، چرا خورشید می‌درخشد، بدن انسان چگونه کار می‌کند، در گذشته چه اتفاقاتی روی داده است و تفاوت کشورها با یکدیگر چیست، باعث برانگیختن کنجکاوی خردسالان شده و تنها مرجعی مختص آنان همراه با محتوای مقتضی و مفاهیم قابل فهم جوابگوی آنان است.

این مجموعه به‌صورت خاص برای کودکان و نوجوانان تهیه و تدوین شده است. این مجموعه نگرانی‌هایی که بارها و بارها کودکان به آن مراجعه می‌کنند، یک بخش مهمی برای دانشمندان خردسال ما به‌حساب می‌آید؛ اما مطالب مجموعه در مجموعه به‌گونه‌ای است که حتی بزرگسالان نیز از مطالعه آن لذت خواهند برد و بسیاری از اطلاعات را جالب خواهند یافت.

درواقع دانش‌آموزانی که مخاطبان اصلی این مجموعه هستند می‌توانند با مطالعه این مجموعه در هر بخش با مطالب جدیدی آشنا شوند که این امر در درجه نخست آن‌ها را در تیرگی مطالب تحصیلی مربوطه یاری می‌کند؛ دوم آنکه کودکان و نوجوانان با مطالعه این مجموعه به بی‌کراکی علم پی برده و به تحقیق و تفحص در زمینه دلخواه خود تشویق می‌گردند؛ سوم آنکه با مطالعه این مجموعه آنان قادر خواهند بود با روش‌های مختلف دانش آشنا شوند و بدین‌وسیله استعداد و علاقه خود را در یک رشته خاص بیابند و نتیجه آنکه راهی صحیح را برای آینده خود انتخاب نمایند. اگر کودکان به‌طور مناسب ترغیب شده باشند، این عطش ذهن استدلالی و نکته‌سنج نسبت به دانش باعث یک جریان پایدار درک و کشف می‌شود.

ادبیات مجموعه

زبان به‌کاررفته در نوشته‌ها می‌بایست برای نوجوانان گیرا و درعین حال غیرتخصصی باشد؛ درنتیجه ادبیات این مجموعه نسبتاً پایه است، بدین گونه که نه فنی است و نه از لحاظ ادبی سنگین. برای رسیدن به این منظور نوشته‌های فارسی به لحاظ زبانی بارها ویرایش و تصحیح شده است.

این اثر عمدتاً برای دانش‌آموزان نگارش شده است و تلاش بسیاری صورت گرفته که متن کتاب برای گروه‌های سنی متفاوت قابل استفاده باشد و ساختار ساده و به‌روز بودن این مجموعه، آن را یکی از خواندنی‌ترین مراجع زبان فارسی برای دانش‌آموزان و خانواده‌ها می‌سازد. به‌لاوه توضیح زنده متون، شوق یادگیری در کودکان را به وجود می‌آورد.

ترجمه صرف اثرهای خارجی هویت ایرانی ندارد و پاسخگوی نیاز خواننده کودک و نوجوان ایرانی به‌ویژه در دوران تحولات شگرف اجتماعی، علمی و فرهنگی در ایران و جهان نیست. در نتیجه همسنگ کردن آن کتب با نیاز جوانان ایرانی و نیازهای فعلی جامعه علمی ایران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

بومی‌سازی علم به معنای منطبق کردن علوم وارداتی از غرب با بوم، زبان، فرهنگ، تمدن و آیین یک جامعه است. آنچه در رابطه با بسیاری از علوم در جامعه ما و برخی دیگر از جوامع در حال توسعه اتفاق افتاده، واردات صرف و برداشتی مقلدانه از غرب است. برخی از متفکران دنیای عرب از حذف مسلمانان اندیشمند و اختراعات و اکتشافات آن‌ها در تاریخ علم سخن به میان آورده‌اند. سوءتعبیرها و درک‌های نادرست درباره ماهیت اسلام و همین‌طور بی‌اعتنایی به فرهنگ و تمدن اسلامی، حتی در دایره‌المعارف‌ها و کتاب‌هایی که مخاطبان آن‌ها نوجوانان و دانش‌آموزان هستند به‌وضوح دیده می‌شود.

بومی‌سازی این مجموعه بدان معنا است که در خلال توضیح مفاهیم آن به فراخور هر بخش، اطلاعاتی درباره تاریخ، فرهنگ و دانش ایران باستان، ایران پس از اسلام، ایران معاصر در دل مفاهیم اصلی دانشنامه‌ای به‌صورت هنرمندانه ذکر شده است که این مهم مطالب کتاب را گیراتر می‌سازد.

از حقوق کودکان و نوجوانان ایرانی به شمار می‌آید که درک درسی از تاریخ کشور و اطلاعات بومی آن داشته باشند. از جمله این اطلاعات بومی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

معرفی دستاوردهای دانشگاه‌های برتر ایران، ذکر توانایی‌های دانشجویان و

پژوهشگران ایرانی، آشنایی با تاریخچه علوم در ایران، کاربردهای بومی علوم در عرصه‌های صنعت، پزشکی، تولیدات داخلی، معرفی انجمن‌ها، پژوهشگاه‌ها، ستادها و سامانه‌های داخل کشور، اطلاعاتی ارزنده از فعالیت‌ها و آثار دانشمندان و فرهیختگان قدیم و معاصر ایران و نقش آنان در توسعه دانش بشری، آینده شغلی و آموزشی در کشور و راهنمایی‌های لازم جهت انتخاب رشته، معرفی طبیعت، جغرافیا، گیاهان و جانوران ایران و آگاهی از تنوع زیستی و طبیعی منحصربه‌فرد ایران، مقالاتی در مورد جنبه‌های مختلف تاریخ، فرهنگ، رسوم و اساطیر ایران و اسلام متناسب با هر بخش، ارائه اطلاعات مربوط به اختراعات، اکتشافات و دستاوردهای علمی ایرانیان در تمامی زمینه‌های دانش از زمان باستان تاکنون، گنجینه‌ای برای آشنایی با تنوع زیستی، فرهنگی و علمی ایران زمین، ارائه مفاهیم، اصطلاحات، اعلام و اماکن جغرافیایی جهان اسلام و هزاران مطلب خواندنی و متنوع دیگر درباره ایران و اسلام.

پس از مطالعه این مجموعه به آنچه شکوه و عظمت ایران از دیرباز تاکنون نامیده می‌شود، به نحوی شایسته پی می‌برید. این امکان وجود دارد بسیاری از مطالبی که درباره ایران در این مجموعه می‌خوانید پیش‌تر هرگز نمی‌دانستید. درواقع این امر بر شما آشکار خواهد شد که ایرانیان در بسیاری از اکتشافات و اختراعات طلایه‌دار بوده‌اند و در زمانی بسیار کهن تمدنی درخشان داشته‌اند. آگاهی از برخی مطالب در این زمینه شما را به شگفتی وادار می‌نماید. به‌ویژه مطالبی که به اختراعات ایرانیان باستان بازمی‌گردد. خواندن این مجموعه سبب خواهد شد تا به میراث عظیمی که نیاکامان برای ما به یادگار گذاشته‌اند با احترام بیشتری بنگریم و از پیشرفت‌های علمی امروزمان نیز آگاه خواهیم شد که امید است انگیزه‌ای شود تا با نیروی بیشتری برای اعتلای میهن خود بکوشیم.

سفر به کشورهای مختلف در سراسر دنیا، موجب افزایش جهان بینی انسان می شود و تنها زمانی سفر در زندگی انسان تأثیر قابل توجهی خواهد داشت که انتخاب مقصد به صورت آگاهانه و بر پایه شناخت کشورهای مختلف صورت گرفته باشد. آگاهی و شناخت کشورهای مختلف، دانش فرهنگ شناختی اقلیمی افراد را افزایش داده و می تواند زمینه ساز شغلی نیز باشد.

این مجلد از سری مجلدات جامع ۴۰ جلدی گنج دانش یک فرهنگ کاملاً مصور است که چیدمان مطالب به صورت فصلی-الفبایی است. این کتاب به معرفی کشورهای جهان می پردازد. کشورها با توجه به قاره ای که در آن واقع شده اند، دسته بندی شده و کشورهای هر فصل دارای چیدمان الفبایی است. اختصاص تنها یک صفحه مصور به هر مدخل، انسجام فکری و تقویت قوه تخیل خواننده را در پی خواهد داشت.

توضیحی در مورد اعداد

در این مجموعه برای سهولت در خواندن و زیبایی صوری جملات از «ویرگول رو به پایین» به جای ممیز و به منظور جداسازی اعداد از «ویرگول رو به بالا» استفاده شده است. به طور مثال: ۱۶,۵۰۰ (شانزده هزار و پانصد) و ۱۸,۰۹ (هجده و نه صدم)

منابع و مآخذ

فهرست منابع و مآخذ ذکر شده در انتهای این کتب، شامل نام یک سری کتاب لاتین و فارسی و سایت های اینترنتی است که از جمله منابع مهم تألیف این مجموعه محسوب می شود. این منابع جهت تحقیق و ارجاع دانشجویان نیز می تواند مورداستفاده قرار گیرند.

سخن آخر

در پایان، ضمن تقدیر و تشکر از تلاش کلیه عزیزانی که در تهیه این مجموعه یاورمان بودند، اذعان می دارد، با همه کوشش های به عمل آمده، از آنجا که هیچ نگارشی خالی از نقص نیست، امید است این مجموعه مترم، اندیشمندان و دانشجویان عزیز ما را جهت تکمیل و تنظیم بهینه و مجدد این نوشتار یاری رسانند و نظرهای عالمانه و سنجشگری بتوانند خود را به دست رسیدن به متنی مطلوب و حتی المقدور جامع و کم نقص ابراز نمایند تا اگر حسن ظن دانش پژوهان به این اثر تجدید چاپ آن را اقتضا نمود، در بوته های بعد به تکمیل و تنقیح آن دست زنیم. پیشاپیش از عزیزانی که این موارد را متذکر شده و ما را در بهبود، تکمیل و تصحیح اطلاعات آری تشکر می نمایم.

امید است این مجموعه بتواند گامی هرچند کوچک در خدمت به جامعه تعلیم و تربیت کشور بردارد.

والسلام

دکتر بابک اعتمادی

فهرست مطالب

عناوین	شماره صفحه	عناوین	شماره صفحه
اردن	۱۷	آنگولا	۶۶
ارمنستان	۱۸	اتیوپی	۶۷
ازبکستان	۱۹	اریتره	۶۸
افغانستان	۲۰	الجزایر	۶۹
امارات متحده عربی	۲۱	اوگاندا	۷۰
اندونزی	۲۲	بنین	۷۱
ایران	۲۳	بوتسوانا	۷۲
بحرین	۲۴	بورکینافاسو	۷۳
برونئی	۲۵	بوروندی	۷۴
بنگلادش	۲۶	تانزانیا	۷۵
پادشاهی بوتان	۲۷	توگو	۷۶
پاکستان	۲۸	تونس	۷۷
پاجیکستان	۲۹	جمهوری آفریقای مرکزی	۷۸
پایلد	۳۰	جمهوری دموکراتیک کنگو	۷۹
برکمنستان	۳۱	جیبوتی	۸۰
برکيه	۳۲	چاد	۸۱
بیمور شرقی	۳۳	رواندا	۸۲
جمهوری آذربایجان	۳۴	زامبیا	۸۳
بوسیه	۳۵	زیمبابوه	۸۴
بپن	۳۶	سائوتومی و پرنسیپ	۸۵
بری لانکا	۳۷	ساحل عاج	۸۶
بنگلپور	۳۸	سنگال	۸۷
بوریه	۳۹	سوازیلند	۸۸
براق	۴۰	سودان	۸۹
بررستان سعودی	۴۱	سومالی	۹۰
برمان	۴۲	سیرالئون	۹۱
بیلیپین	۴۳	سیرالئون	۹۲
لسطین	۴۴	غنا	۹۳
زاقستان	۴۵	کامرون	۹۴
طر	۴۶	کنیا	۹۵
اصبوج	۴۷	کیپ ورد	۹۶
ره جنوبی	۴۸	گابون	۹۷
ره شمالی	۴۹	گامبیا	۹۸
رویت	۵۰	گینه	۹۹
رجستان	۵۱	گینه استوایی	۱۰۰
روس	۵۲	گینه بیسائو	۱۰۱
رئان	۵۳	لسوتو	۱۰۲
الدیو	۵۴	لیبریا	۱۰۳
الزی	۵۵	لیبی	۱۰۴
فولستان	۵۶	ماداگاسکار	۱۰۵
پانمار	۵۷	مالاوی	۱۰۶
ال	۵۸	مالی	۱۰۷
یتنام	۵۹	مجمع الجزایر قمر	۱۰۸
ند	۶۰	مراکش	۱۰۹
ن	۶۱	مصر	۱۱۰
کشورهای آسیایی		موریتانی	۱۱۱
ریقای جنوبی	۶۵	موریس	۱۱۲
		موزامبیک	۱۱۳
		نامیبیا	۱۱۴

کشورهای آفریقایی

۱۶۹	پرتغال
۱۷۰	جزیره ایرلند
۱۷۱	جمهوری چک
۱۷۲	جمهوری مقدونیه
۱۷۳	دانمارک
۱۷۴	رومانی
۱۷۵	سن مارینو
۱۷۶	سوئد
۱۷۷	سوئیس
۱۷۸	صربستان
۱۷۹	فرانسه
۱۸۰	فنلاند
۱۸۱	قبرس
۱۸۲	کرواسی
۱۸۳	لتونی
۱۸۴	لوکزامبورگ
۱۸۵	لهستان
۱۸۶	لیتوانی
۱۸۷	لیختن اشتاین
۱۸۸	مالت
۱۸۹	مجارستان
۱۹۰	مولداوی
۱۹۱	موناکو
۱۹۲	مونتنگرو
۱۹۳	نروژ
۱۹۴	هلند
۱۹۵	یونان

کشورهای اقیانوسیه

۱۹۹	اسطی
۲۰۰	ایالات متحده میکرونزی
۲۰۱	پاپوا گینه نو
۲۰۲	پالائو
۲۰۳	پولینزی فرانسه
۲۰۴	تونگا
۲۰۵	توالو
۲۰۶	جزایر سلیمان
۲۰۷	جزایر مارشال
۲۰۸	ساموآ
۲۰۹	فیجی
۲۱۰	کیریباتی
۲۱۱	گوآم
۲۱۲	نانورو
۲۱۳	نیوزیلند
۲۱۴	وانواتو
۲۱۵	منابع لاتین و فارسی

۱۱۵	نیجر
۱۱۶	نیجریه

کشورهای آمریکای جنوبی

۱۱۹	آرژانتین
۱۲۰	اروگوئه
۱۲۱	اکوادور
۱۲۲	السالوادور
۱۲۳	برزیل
۱۲۴	بلیز
۱۲۵	بولیوی
۱۲۶	پاراگوئه
۱۲۷	پاناما
۱۲۸	پرو
۱۲۹	جمهوری دومینیکن
۱۳۰	سورینام
۱۳۱	شیلی
۱۳۲	کاستاریکا
۱۳۳	کلمبیا
۱۳۴	کوبا
۱۳۵	گواتمالا
۱۳۶	گویان
۱۳۷	مکزیک
۱۳۸	نیکاراگوئه
۱۳۹	ونزوئلا
۱۴۰	هایتی
۱۴۱	هندوراس

کشورهای آمریکای شمالی

۱۴۵	آنتیگوا و باربودا
۱۴۶	ایالات متحده آمریکا
۱۴۷	باربادوس
۱۴۸	باهاما
۱۴۹	دومینیکا
۱۵۰	کانادا

کشورهای اروپایی

۱۵۳	آلبانی
۱۵۴	آلمان
۱۵۵	آندورا
۱۵۶	اتریش
۱۵۷	اسپانیا
۱۵۸	استونی
۱۵۹	اسلوواکی
۱۶۰	اسلوونی
۱۶۱	اوکراین
۱۶۲	ایتالیا
۱۶۳	ایسلند
۱۶۴	بریتانیا
۱۶۵	بلاروس
۱۶۶	بلژیک
۱۶۷	بلغارستان
۱۶۸	بوسنی و هرزگوین